

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
POÓS REZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Plébánia-utca 2.

A kinnlevőség

egyik legkeserűbb jellemzője a mai rossz gazdasági viszonyoknak. Akárhány iparossal, kereskedővel beszélünk, mind azt hajja, hogy „hiszen csak megkaphatnám a kinnlevőségeimet, majd másképp volna...“ De bizony nem igen kapja meg senki és nemcsak, hogy nem kapja meg, de hétről-hétre, időről-időre rengeteg utanjárással és idővesztéssel tölti meg a kinnlevőséget. Valaha az inkasszalást az inas vagy az irodakisasszony végezte. Ma a mester és a főnök jár, hogy el ne küldjék egy „majd máskor“-ral.

Főként gazdasági oka van ennek a helyzetnek, az bizonyos, de van lélektani oka is. Sokkal lelkiismeretlenebbek az emberek, mint ezelőtt voltak. Nyilatkozik ez a lelkiismeretlenség már az adósságcsinálásban is, később aztán még jobban a nemfizetésben. Az iparos, a kereskedő hitelez, vár sürgöt, perel és a végén örül, ha tetemes haszonvesztéssel nagynehezen megkapja pénzét, ha megkapja.

A magyar törvények, bíróságok régi elve, hogy a gazdaságilag gyengébb adóst védelmezték a gazdaságilag erősebb hitelezővel szemben. A helyzet ma oda alakult, hogy már-már a hitelező lett a gazdaságilag gyengébb fél. Ez a magyarázata a hitelezői szervezeteknek, fekete listáknak és annak, hogy ma már a törvények sem kedveznek olyan nyíltan a „gyengébb“ adósnak.

A problémának azonban nem szervezkedés, fekete lista és mi egymás az igazi megoldása, hanem egyrészt a gazdasági helyzet javulása, másrészt az, hogy az emberekbe térjen vissza a békebeli lelkiismeretesség és becsület. Senki se vállaljon több kötelezettséget, mint amennyit teljesíteni tud, de amit vállalt, tessék pontosan teljesíteni. Ha ez így lesz, akkor iparosaink-kereskedőink nem vesződnek majd annyit a kinnlevőségekkel...

HÉTRŐL-HÉTRE

Gabonakereszték köszöntik azt, aki mostanában a városi határ külső periferiáira kerül. Aranyárgán szunyadnak a kékék a napon, meg-megborzongnak a szellő fujására és igazán nem látni rajtuk azt, hogy értük, körülöttük a legborzalmasabb háború folyik, mely milliókat tesz nyomorulttá. Kedves, patriarchális kép a gabonakeresztékkel díszes szántóföld, ám sokkalta hasznosabb, különösen itt a budai hegyvidéken a gyümölcsös, mely munkát kér ugyan, de okos ember kezében Isten áldása mellett tizszer annyi értékű terem, mint a szántóföld.

A villanyhálózat 20 kilométeres meghosszabbítása befejezést nyert a tavasz végén. Az egész városi villamosági hálózat ezzel megközelítette a 60 kilométernyi hosszúságot. Ma már alig van akármilyen jelentéktelen kis utcánk is, ahol rendelkezésre ne állana a villany. Most már az következik, hogy a lakosság hasznát is vegye a hálózatmeghosszabbításnak. Eddig a 20 kilométeres új hálózati részen összesen 120 házba vezették be a villanyt, azaz minden puska-

lővésnyre akad egy-egy villanyfogyasztó. Az utcán villany, a szobában petrólium és gyertya, vagy talán olajméccses! Miképp illik ez össze?

Az Országos Week-end Egyesület katasztrofát kíván összeállítani mindazon helyekről, amelyek természeti szépség, történelmi emlékek, vagy az odakerülő idegeneknek nyújtandó kényelem, üdülés és szórakozás szempontjából valamiképp kiválnak a mindezt nem nyújtó városok és községek tömegéből. Budafoknak és környékének megvan a természeti szépsége, akadna történelmi jelentőségű látnivalója, alkalmassá volna tényleg arra is, hogy ellenértéket adjon a falai közé jövő idegennek pénzért... És a week-end kataszterben még sem lesz benne Budafok. Miért? Mert amellől, amivel a természet, a történelmi, a fejlődési lehetőségek megajándékozták városunkat, még mindig hiányzik az, amit nekünk magunknak kellett volna, vagy kellene megtennünk. No, ami késik, nem mulik, egy-két év még és mi is benne leszünk a week-end kataszterben.

A GABONAJEGY KISKÁTÉJA

A gabona-javaslat hamarosan törvénnyé válik és a gabonaforgalom rövid idő múlva már az új törvény által előírt módon fog lebonyolódni. De mindenkit érdekel — nemcsak a gazdát és kereskedőt — az a kérdés, hogy a gabonaforgalom most már miként fog végbemenni. Erre való tekintettel az alábbiakban részletesen tájékoztatjuk a közönséget a gabonaforgalom csakhamar életbelépő új rendje felől.

Mi a gabonajegy?

Aki gabonát akar vásárolni, annak a később közzéteendő helyeken kapható gabonajegyet kell előbb szereznie készpénzfizetés ellenében, amelynek ára minden métermázsza buza, rozs vagy kétszeres után 3 pengő. A termelő gazda a buza, rozs és kétszeres eladása alkalmával beköveteli a vevőtől minden métermázsza után a gabonajegy 3 pengőről szóló szelvényét. Ilyen szelvény nélkül a termelőnek búzát eladni vagy cserébe adni nem szabad. A szelvény 3 pengő árából a vevő semmit sem számíthat be az eladó termelőnek, hanem a szelvényt a kialakított (vagy piaci) áron felül köteles a gazdának kiszolgáltatni. A szelvény a gazdánál marad, míg a vevő kezében

marad a gabonajegy másik része, az úgynevezett gabonalevél. Ez a gabonalevél kíséri a gabonát egész útján a forgalomban.

Mi hasznát veszi a gazda a szelvénynek?

A gazda, aki a buza és rozs (kétszeres) eladásából kifolyólag a vételáron felül gabonaszelvényekhez jutott, és pedig annyi szelvényhez, ahány métermázsát eladott a vevőnek, szelvényeit összegyűjti és azokkal az adóhivatalban adóját fizetheti. Még pedig a szelvényvel fizetni lehet a fennálló adóhátralékot, valamint a folyó évi adót 1930. év végéig. Ha a gazdának az adóba beszolgáltatott szelvényeken felül még megmarad szelvénye, úgy e szelvényeket az adók kifizetéséről szóló tanúsítvány egyidejű bemutatása ellenében készpénzre beválthatja a később megjelölendő helyen. Adóba történő beszolgáltatásnál minden szelvény 3 pengő értékben fogadtatik el, az adófizetés után fenmaradó szelvény pedig 3 pengő készpénzen beváltatik. Azoknak a kisgazdáknak, akiknek egy község területén levő összes földbirtokuknak kataszteri tiszta jövedelme az 50 pengőt meg nem haladja, állami földadóját nem kell

a magukéból fizetniük, mert ezt helyettük a gabonaalap fizeti be. Tehát ezzel a körülbelül 5 holdnál nem nagyobb kisbirtok mentesül a földadó fizetése alól.

Annak a gazdának, aki saját termésű gabonáját közvetlenül külföldre szállítja ki (exportálja), aki tehát nem adta el gabonáját valamely belföldi kereskedőnek vagy egyéb személynek, szintén jár métermázsánként 3 pengős szelvény, illetve ilyen szelvénynek az értéke készpénzben.

Ki tekintendő termelőnek?

A törvény szerint nemcsak maga a termelő gazda köteles és jogosított a gabona eladása alkalmával gabonaszelvényt bekövetelni, hanem rajta kívül még termelőnek tekintetik mindaz a mezőgazdasági cseléd és munkás, akinek a mezőgazda munkája fejében gabonát szolgáltatott ki, — erre a gabonájára nézve. Ugyancsak termelőnek tekintetik az a lelkész, tanító, egyéb egyházi vagy községi alkalmazott, aki javadalmasz címén kapott a mezőgazdától természetben gabonát, termelőnek tekintetik erre a gabonájára nézve. Az ilyen munkateljesítmény fejében kiszolgált gabona után a munkás, lelkész, tanító, stb. természetesen nem ad gabonaszelvényt a gazdának, sem a gazda nem követelhet szelvényt a munkástól, tanítótól, stb.-től. Ha azonban a munkás, tanító, lelkész, stb. el akarja adni a munkabér fejében kapott gabonát, úgy a vevő már köteles neki az áron felül métermázsánként 3 pengős szelvényt kiszolgáltatni és az eladó munkás, tanító, stb. köteles ilyen szelvényt a vevőtől bekövetelni.

Továbbá gabonajegy nélkül történik a gabona eladása, cseréje vagy egyéb átruházása arra a buzára és rozsról nézve, amelyet a gazdák egymás között mezőgazdasági vagy háztartási célra ruháznak át. Ha pl. egy gazda, akinek nincsen elég gabonája, a szomszédjától vagy más községbeli gazdától akár pénzért, akár más terményért cserébe, akár egyenként venni annyi búzát, amennyi a gazdaságában és háztartásában szükséges, úgy e buza átadása is gabonajegy nélkül történik.

Végül nem kell gabonajegy ama buza és rozs után sem, amelyet a gazda, munkás, lelkész, tanító, stb. a vámörlés díja fejében a malomnak átad. Erre a gabonára nézve a vámörlés díja is termelőnek tekintendő, úgy, hogy a vámörlés molnár ezt a vám fejében kapott gabonát bármilyen vevőnek szintén csak 3 pengős gabonaszelvény ellenében szolgáltathatja ki s a vevő viszont köteles a molnárnak ezután a gabona után a

3 pengős szelvényt a kialakított áron felül átszolgáltatni.

Ha a gazda a váért megörölt gabonájából nyert lisztet és korpát nem a saját háztartásában, mezőgazdaságában vagy állat hizlalására használja fel, hanem akár örlemény formájában, vagy azokból készített élelmiszer, vagy más iparcikk formájában el akarja adni, úgy ezt az eladást is csak gabonajegy ellenében végezheti, tehát az ilyen eladott liszt, korpa, tézta, stb. után is jár neki a 3 pengős szelvény és ilyet viszont a vevőtől bekövetelni tartozik.

Mire való a gabonalevél?

Amikor a buza vagy rozs (két-szeres) vásárlásnál a vevő átadta a gabonaszelvényt, megmarad a kezében a gabonalevél. Valahányszor a kereskedő vagy egyéb vevő a vásárolt búzát vagy rozst tovább eladja, úgy ezt csak a gabonalevél kíséretében teheti, vagyis a további vevőnek átadja a gabonalevelet, a további vevő pedig köteles a gabonalevél átadása ellenében az eladónak kifizetni vételáron felül a gabonajegy 3 pengős árát s ez így megy tovább mindaddig, amíg a gabona forgásában az utolsó kézhez kerül. Ez az utolsó kéz vagy a malom (a váértől a fentiek szerint nem tartozik ide), vagy pedig az exportőr, aki a külföldre szállítja a gabonát. A malom az utolsó eladótól szintén köteles átvenni a gabonalevelet s ennek 3 pengő árát a gabona vételárán felül kifizetni. Ha pedig a gabona bármelyik vevője a gabonát külföldre szállítja, úgy a gabonalevél ellenében a külföldre szállítás tanúsítása mellett visszakapja a gabonajegy 3 pengős árát. A termelő gazda tehát megkapja a 3 pengős felárat, akár a belföldön adja el gabonáját, akár pedig a külföldön.

Haszonbérlet esetén

a gabonában kikötött haszonbérnek megfelelő gabona átszolgáltatása gabonajegy nélkül történik. A bérlő által eladott gabona után a gabona-

VÁROSI HIREK

A Kossuth Lajos-utca csatornázásának ügye egy sereg aláírással megint közelebb jutott a háztulajdonosok közötti megegyezés teljességéhez, amelyhez már csak néhány aláírás hiányzik. Egyébként a legközelebbi hetekben már megtörténik a csatornalétesítés tervének vizsgai szempontból való ellenőrzése is, amelyet a vármegyei hatóság kiküldött bizottsága végez majd a helyszínen.

A folyó évi adókirovatási időszak befejezést nyert s a városi adóhivatalnál az adókönyv előírásai részével már el is készültek. Most folyik az adókönyvecskék kiállítása és kézbesítése. A III. kerület adózái már meg is kapták a könyvecskéket, a II. kerület adózái részére most, az I. és IV. kerületeknek pedig e hó folyamán kézbesítik ki. Új dolog az adókönyvecskékben a városfelmérési illeték, amely beiterületen, illetve beépített területen □ ölenként és évenként 1/2 fillért, külterületen, illetve be nem épített részeken 2/10 fillért tesz ki. Ez az illeték most 3 évre szól s még 17 évig, összesen 20 évig fizetik majd az ingatlan-tulajdonosok. A kivetett és előírt adók és járulékok már mind jogerősek,

szelvény (3 pengős felár) a bérlőt illeti meg. A bérbeadó földtulajdonos a bérlő fejében kapott gabonát szintén gabonaszelvény ellenében értékesíti.

Mi a gabonajegy-rendszer haszna a gazdáknak nézve?

Minden gazda, akinek van eladó búzája vagy rozsa, ennek minden métermázsája után a piaci vagy kialakított áron felül 3 pengőhöz jut, amellyel állami és egyéb adóját fizetheti és ha ezen felül még marad szelvénye, ezt készpénzben beválthatja.

Azokra az egészen kisgazdáknak

csupán az egyházi adó ellen lehet megfelelő indokolással felelődni az egyházközségi képviselőtestület felszámolási bizottságához, még pedig a könyvecske kézbesítésétől számított 15 nap alatt.

Pervesztes lett a HÉV a városi igazgatási bíróság előtt. Még 1925-ből ered a per oka. Akkoriban ugyanis Bischoff Géza községi adóügyi jegyző községi közmunkát vetett ki a HÉV alkalmazottaira. A HÉV tiltakozott a közmunka kiadás ellen, Bischoff nem engedett igazából, mire a HÉV az ügyet fokozatosan a közigazgatási bíróságra vitte. A bíróság most hozta meg ítéletét, mely az azóta városivá vált községi álláspontot jutatta diadalra. A HÉV azt vitatta, hogy az 1890. évi I. t.-c. 49. §-a, mely a köztisztviselők és a MÁV alkalmazottak közmunkamentességét foglalja magában, vonatkoztatandó a HÉV alkalmazottakra, mert azok is vasutiasok. A közigazgatási bíróság ítélete pedig az, hogy a törvény felsorolása taxatív és nem lehet bővíteni magyarázni, minél fogva a HÉV alkalmazottai, mint magánvállalati alkalmazottak, községi közmunka alá esnek.

nézve (rendszerint 5 holdig), akiknek nincsen eladó gabonájuk, mert hiszen arra a saját gazdaságukban és háztartásukban van szükség, az új törvény azt az előnyt hozza, hogy mentesülnek földadójuk fizetése alól. Ez az előny pótolja náluk azt, hogy nem jutnak a gabona 3 pengős felárához azért, mert hiszen nincsen eladó gabonájuk.

De azokra a gazdáknak sem jelent semmi hátrányt a gabonajegy, akiknek nincsen elég sajáttermésű gabonájuk, hanem azt egy más gazdától kell beszerezniük, mert hiszen e gabona után nem kell felárat fizetniük.

A munkások, cselédek, továbbá lelkészek, tanítók munkateljesítmény fejében kapott gabonájukat tetszésük szerint vagy felőrölhetik a saját fogyasztásukra, vagy pedig ha úgy tetszik, eladhatják és ez utóbbi esetben szintén megkapják a gabona rendes árán felül a 3 pengős felárat. Mint-hogy a cselédek és mezőgazdasági munkások adót rendszerint nem fizetnek, a gabonaszelvény ára nekik készpénzben megtérül.

IV. Károly király emlékünnepe Tihanyban

A Serédi Jusztinián esztergomi érsek, biboros hercegprímás és gróf Széchenyi Emil valóságos belső titkos tanácsos országos elnöklété alatt álló „IV. Károly Király Tihanyi Országos Emlékbizottság” szokásos emlékünnepe augusztus hó 10-én tartja, melynek keretében egyrészt Istenben boldogult I. Ferenc József születésének centenáriumát óhajtja megünnepelni, másrészt Istenben boldogult IV. Károly apostoli királyunk kegyeletes emlékeztetését óhajtja áldozni.

A kegyeletes emlékünnepe a főpapi táborimiséből, a szentbeszédből és a világi szónok emlékbeszédéből fog állni, melyek után a Károly Király-Kálvária hat állomása áldásban részesül. Ezen állomásokat Zemplén-, Nógrád- és Hont-, Borsod-Gömör-Kishont-, Baranya- és Vasvármegyék nemes közönségének áldozatkészségéből, martir királyunk emlékére állítják fel. Majd a királyszobában elhelyezett emléktábla megkoszorúzása következik, ahol gróf Zichy Aladár valóságos belső titkos tanácsos rövid beszédet mond.

Ezen ünnepélyre úgy a Magyar Államvasutak, mint a Duna-Száva-Adria vasúttársaság 6 napra érvényes 50%-os menetdíjkezdményt nyújt. A résztvevni szándékozók felvilágosítással szolgál a bizottság titkársága I. Uri-utca 42. Telefon aut. 604—83 és IV. Vámház-körut 2. Telefon aut. 844—11.

Dal a nyárról.

— Harminchárom fok van ma —
phüh!

— Pardon — harmincöt — pfüh!
— Borzasztó!

— Rettenetes! Nem lehet kibírni.
Pedig hát: hat hét mulva vége a nyárnak. Volt, nincs! Akkor már azt mondjuk: vége a szép nyárnak!

A kánikula az idén ugyan korán jött és megkínította, különösen a városi lakosságot. De a mi nyarunk általában véve nagyon rövid. Vagy nyolc hétig ha tart. Aztán itt már az ős és mihamar eljön — a hosszú tél, az őthonapos. Ameddig fűtünk.

Pedig gyönyörű, fenséges a nyárnak a lelke, a lényege, a misztikus tartalma, a hatása a szervezetre, a természetre, testre, lélekre, mindenre. A falusi ember imádja is a nyarat. A nagy rónaságon ott áll a nap tűzében, izzad, csurog róla a verejték és mégis szerelmese a nyárnak. Mert nem szakadt el a természetől, szive, lelke együtt lüktet, közös ritmusban a természetével, a mindenséggel. Hisz a nyár hozza az életet, a földből kicsalja az emberi élet fentartóit: az áldott búzát, a rozst, gyümölcsöt, szőlőt — mindent. És a föld népének lelke kacag és örvendezik, amikor ő is részese ennek a

misztikus, megfajthatatlan, megérthetetlen állandó teremtettségnek.

A természet lakodalma folyik odakünn, a színek, illatok, hangok csodás szimfóniája, amely előtt némán leomlik minden emberi művészet, mint gyermekes dadogás. Nem lehet ezt visszaadni, csak misztikusan átérzeni, amint előnti az ember testét, lelkét.

És ki nem érezte még ezt? Milyen más világ tükröződik és árad belőlünk akkor, amikor elindul és tobzódik a nyár és — amikor véget ért. A nyár indulásával úgy érezzük, mintha egy nagy örömművelet előtt állnánk, a misztikus érzések át és átjárják bensőnk, minden csepp vérünket, mintha szállnánk felfelé, mindig feljebb és feljebb és kitáruhá előtünk a világ minden szépsége, mintha egy magas csucsra érve széttekintve megnyílna előttünk a teremtettség minden bűbája, rejtelmessége, mintha átjárna bennünket és összeolvadna velünk.

És a nyár után? Mintha a nagy lakodalomból mennénk hazafelé. Elmult! Csak emléke van meg. Bakatunk — lefelé a hegyről. Köröskörül a bűvölet elmúlik, meggyünk lefelé a csendes völgybe, ahol már a köd első foszlányai tünedeznek fel a széleken.

Hová lettek azok a titkos erők, amelyek belénk költöztek és vittek, emeltek, azok a sejtések, azok a felfelé törekvések, ábrándok, ujjongások, amelyek hajtottak előre, cél nélkül, ok nélkül, hajtva sajkánkat az élet áramló vizén? Eltűntek és a távolból már integet a hideg köd, a zuzmára, a kopasz táj. Más emberré lettünk. Elmult a varázs!

Nincs az az emberi erő, művészet, pénz, hatalom, tobzódás, mulatozás, amely ennek a természetis miszticizmusnak még csak az árnyékába is léphetne. A bűvöletes örök teremtettség folyik itt előttünk. Az ember próbálja életének megszépítésére utánozni, visszaadni a művészetben, irodalomban — de örökké érzi, hogy nem tudja megfogni, nem képes visszatükröztetni ezt a csodás, bűvöletes, örök vonzót, gyönyörűt, a teremtettséget, az életet.

A belső lényegét ennek a misztikumnak nem ismerjük, éppen azt ahonnan minden kiárad. De még azt ami kiáramlik, ezt se tudjuk se lemérni, se visszaadni.

Egy felhőtlen szép nyári reggelen elindulsz például a hegyekbe. Amint kilépsz a rétre, egy óriási szimfónikus zenekar fogad, amely egy láthatatlan karmester láthatatlan ütenyezésére

csodás, szabályos, ritmusokban megszámíthatatlanul sokféle és sok hangszerezen utánozhatatlan csodás szimfóniával fogad, amelynek minden hangja az életet lehel. Körülötled zöldfrakkos szöcskék, fekete szmokingos tücskök sietnek a nagy ünnepre, míg feletted a zenekar klarinétosai, a pacsirták ringatóznak a levegő oceanjában, egy percre se téve le hangszerüket.

Közben valami csodás illatokat hoz feléd a reggeli szellő, amelyek megrésztelnek és mintha csapszékben volnál, elkezdesz énekelni, ugrálni, a fákkal kötekedni, de a nagy-kocsmáros nem utasít ki, sőt veled együtt örvendezik.

Amerre nézel, csodás fantasztikus tájképek, amelyek huznak maguk feléd mint a mágnes, úgy, hogy nem érzed a menést. Nem mérsz, huznak valahonnan előrefelé. Jobbra-balra millió igazgyöngy csillog körülötled, de jön a nagy varázsló, a nap és egy intésre mind felszállnak a levegőbe. A napsugár át és átjárja testedet-lelkedet — és csak azt érzed, hogy szép ez az élet, gyönyörű, ábránd a valóságban, érdemes érte küzdeni, szenvedni, harcolni — élni!

Rövid a nyár, maholnap: volt, nincs, egy évre eltűnik, amíg itt van lássuk meg.

Pós.

Egyházközségi ügyek

Istentiszteletek.

Vasárnap, folyó hó 13-án reggel 7 órakor német szentmise. 9 és 12 órákor csendesmisék. 10 órakor nagymise.

Hétfőn, folyó hó 14-én Requiem †Schaffer Istvánéért.

Szerdán, folyó hó 16-án Requiem †Vukovits Józseféért.

Temetések.

Julius 7-én temették a zalaege-sze-gi szanatóriumban elhunyt Németh Julia 18 éves hajadont.

Julius 9-én 5 órakor volt Eberle Josef 62 éves hajadon temetése.

6 órakor Schaffer Istvánné kísér-tük utolsó útjára, kit fiatalon, 31 éves korában hosszas és fájdalmas betegség után szőlített magához az Ur. Férje és 4 kis gyermeke gyászolja.

Mindnyáján a szentségek felvéte-lével készültek az utolsó utra.

Az örök világosság fényeskedjék nekik.

Esküvők.

Julius 12-én, szombaton délután 1/2 7 órakor Zsiray József vezeti ol-tárhoz Molnár Margitot.

Isten áldása kísérje őket.

HIREK

— **Képtárlat nyílt meg** a régi Haász-féle vendéglőben, Kossuth Lajos-utca 88 sz. alatt, ahol Komáromi Katz, Kézdi-Kovács, Hány, Edvi Illés, Kárpáti, Juszkó, Németh, Heuer, Glatter, Geiger, Lengyel-Reiffuss, Nőgrádi Antal és László, Szontágh és más csupa tárlatokon szerepelt neves festőművészek képei fogadják a látogatót. A 3 teremben összesen 240 kép van kiállítva, amelyek között 3—5 pengőtől pár száz pengőig terjedő árban a festők és témáik gazdag változatossága jelentkezik. A képek csinos keretekben vannak és 12—20 hónapos részletfizetésre kaphatók. A tárlat reggel 8-tól este 8-ig van nyitva, megtekintése díjtalan és vásárlásra nem kötelez. Egyik teremben művészi szentkép mintyomatok vannak kiállítva, ezek a legnagyobb egyházi festők világ-hírű műveinek reprodukciói és áruk szintén csekély részletekben fizethető. A tárlat 10 napig lesz nyitva.

— **Elűtötte a gyorsvonat** pénteken délután 1/3 órakor a Waltz-féle jéggyár jéggel telt egylovas kocsiját az albertfalvai MÁV halál-sorompónál. A kocsin levő Albecker Antal 23 éves budafoki (Agár-u. 6) lakos kocsi szörnyet halt, a ló szétzúzódott s a jeges kocsi izzé-porrá szakadt. A szerencsétlenség úgy történt, hogy lezárt sorompók mellett egy tehervonat haladt át az átjárón Kelenföld felől s amíg a sorompó bement a vonat áthaladását jelenteni bement az őrházba, egy járó-kelő őnhatalmulag felnyitotta a sorompót. A várakozó Albecker meg-indult kocsiával, de mire a sínekre ért, már ott volt a Budapest felé robogó gyors és elkapta a kocsit. A sorompót felnyitó gyalogos közben eltűnt, de rendőrségünk Róna János budafoki lakos személyében egy-kettőre kinyomozta s őt valamint a sorompóórít őrizetbe vette. A szeren-csétlen véget ért Albecker holtteste a ravatalozóházban várja az ügyész-ség temetési engedélyét.

Uj adókönyvitések

Nagyjelentőségű rendeletet adott ki a pénzügyminiszter a hivatalos lap egyik legutóbbi számában, amely-lyel igen régi óhajt teljesít, meg-valósítja a segéd nélkül dolgozó kisiparosok forgalmi adómentességét és így bizonyára nagy örömet kelt az érdekelt köreiben. A rendeletet tulajdonképpen a boletta rendszerű, amellyel kapcsolatban így próbálnak a kis egyszlienciákon segíteni.

A rendelet az állandóan segéd nélkül dolgozó kézművesiparosok be-vételét július 1-étől mentesíti az ál-talános forgalmiadó alól. Ez a men-tesség az állandóan segéd nélkül do'lgozó kézműves iparosokat csak akkor illeti meg, ha kettőnél több tanoncot nem tartanak. A mentesség igénylését írásban kell a forgalmi adóhivatalnál bejelenteni.

A pénzügyigazgatóság méltányos esetekben, kérelem alapján felment-heti az általános forgalmi adó fizetése alól az olyan legfeljebb egy segéd-del és két tanonccal dolgozó kézművesiparost, aki: 1) 75 százalékos hadirokkant. 2) Az ipart özvegyi jogon folytatja. 3) Öregség, vagy betegség folytán csökkent munka-bírásu és segédként családtagot al-kalmaz. 4) Ha csekélyebb mértékben rokkant, de rokkantsága olyan ter-mészetű, hogy éppen az iparában akadályozza.

Segédnek számítanak az állandóan a műhelyben foglalkoztatott alkalmazottakon kívül a napszámmal, darab- vagy akkordbérrel díjazott ugynevezett bedolgozók is. A család-tagok segédnek számítanak, ha a család-fő által folytatott iparra ké-

pesítést van. Egyébként pedig az iparban foglalkoztatott képzés nél-küli családtagok a tanoncokkal es-nek egy tekintet alá.

Nem mentesül a segéd nélkül dolgozó iparos a forgalmiadó elen-gedésében, ha 100 wattnál nagyobb teljesítményű motorral hajtott gé-pekkel dolgozik, vagy a feldolgozás valamely részét másokkal végezteti. Nem mentesül akkor sem, ha na-gyobb mértékben foglalkozik nem saját készítésű cikkek árusításával.

Az adómentességet megszüntető változást 15 nap alatt jelenteni kell a forgalmi adóhivatalnak.

A július 1-e előtti adóhátraléko-kat elengedni nem lehet.

Budafokon ez az adómentesség mintegy 150 kisiparost érdekel.

A boletta-rendszernek értékes in-tézkedése lesz másodsorban az, hogy az 50 aranykoronánál kisebb ka-taszteri tiszta jövedelmű birtokoso-knak, tehát éppen a legjobban rá-szoruló törpebirtokosoknak az állami földadóját a boletta-alap terhére ír-ják, ami magyarul annyit jelent, hogy elengedik. Az illető törpebir-tokosok ugyanis az állami földadó-jukkal egyértékű bolettát fognak kapni, meg pedig teljesen ingyen és ezzel a bolettával fizetik ki adójukat. Mindegy, hogy földbirtokról, vagy szőlőbirtokról van szó, lényeg, hogy 50 aranykoronánál ne legyen több a kataszteri tiszta jövedelme.

Budafokon a földadómentesség jelentősége oly nagy, hogy gazdál-kodnók közül a legtöbb mentesül ezen adó alól, illetve azt helyettük a boletta-alap fogja viselni.

— **A Budafoki Önkéntes Mentő Egyesület** folyó évi köz-gyűlését július 27-én, vasárnap dél-előtt 11 órakor tartja meg a Város-háza közgyűlési termében. Erre a közgyűlésre az egyesület tagjait tisz-telettel meghívja az **Elnökség.**

— **A Budafoki Zeneegyesület és a Szociális Misszió** ma este 8 órai kezdettel kedélyes estét ren-deznek a Keresztény Polgári Körben. A hangverseny iránt, amelynek jöve-delme jótékony célra szolgál, igen nagy az érdeklődés.

— **Hamis egypengőt találtak.** A Duna Tisza között több hamis egypengőt találtak forgalomban. A hamis pengő színe kissé halványabb a rendesnél, az „1”-es számjegy felső szára valamivel hosszabb a rendes-nél, a peremen levő hullámvonalból és pontból álló mélyített ékítmény elmosódott, a hamisítvány könnyen hajlítható. Helyes tehát, ha mindenki ügyel visszaadásnál a pengőkre.

— **Halálós autóbaleset Nagy-tétényben.** Július 9-én Nagytéténybe hívták a budafoki mentőket, akik ott a sertéshizlalda közelében egy árokba zuhant autót és 4 sebesültet találtak, illetve 3 sebesültet és 1 halottat. Az autót Krammer Ferenc 31 éves buda-pesti kereskedő volt, aki anyjával, egy ismerősével és a sofőrrel Erd felől jött az országon. Nagytétény előtt a kereskedő maga ült a vo-lánhoz és olyan vad tempóban szá-guldott, hogy az autót oldalt farolt és beleesett az árokba. A kereskedő életével fizetett a bravurokodásáért, a többi utas is súlyosan megsérült s most a Rókus orvosai próbálnak belőlük ismét egész embert faragni.

— **20 fillér lesz a levélpórtó.** Drágítani szándékoznak a postai viteldíjakat. Mint értesülünk, a levélpórtót 20 fillérre akarják emelni. A 4 filléres drágítás terve bizony nem okoz bennünk valami különös örömet.

— **A budafoki pinceszteri tanfolyam** szeptemberben kezdődő 4 féléves tanszakára az igazgatóság-nál július 25-éig lehet benyújtani a felvételi kérelmeket. A tanulók ellá-tásért havi 20 pengőt fizetnek.

— **A Háros sziget** a héten megvásárolta a honvédelmi minisz-terium 2,700.000 pengő vételárért. A sziget nyugati oldalán húzódó mintegy 2 km hosszú öbölreisz pom-pásan meg fog felelni a honvédelmi minisztérium szerint egy folyamórségi javítótelep és teli kikötő céljaira. Az Atlantica érdekeltég a Lanáriát felosztja, amelynek épületeit a fo-lyamórség veszi használatba. Buda-fok elveszt ugyan egy hármas gyártelepből álló ipari érdekeltéget, de viszont mintegy másfél ezer főnyi folyamór különítményt kap.

— **Tanulmányi kirándulás.** A Párisi Magyar Diákegyesület utazási osztálya, amely a Mefhosz tanul-mányutjait rendezi, augusztus hó 5-én tanulmányutat indít Német-, Angol- és Franciaországba. Részvételi díj 523 pengő. Rendez továbbá tanulmányutakat Európa összes or-szágaiba. A tanulmányutakra vonat-kozó prospektust ez érdeklődőknek díjmentesen küldi meg a Párisi Ma-gyar Diákegyesület utazási osztálya (Budapest, IX, Ferenc-körút 38. Te-lefon aut. 872-74.) Hivatalos órák hétköznaponként d. u. 4-6 óra között.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek** a természetes „Ferenc József” keserűviz szá-baddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a **Ferenc József** viz szellemi munkásoknál, neurasz-téniás embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony ha-tású gyomor- és béltisztító szer. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **A Bethlen Gábor cserkész-csapat** 28 tagja Demjén István pa-rancsnok vezetésével a héten 3 hetes nyári táborozásra utazott el. A tá-borozás helye a Szeremle mellett lévő Dunapart egyik szép része. A fiúk, akik 10—20 év közötti korban vannak, egész nap tornáznak, für-denek, gyakorlatoznak, este tábor-tűzet tartanak, amikor is hazafias előadások, szavalatok, dalok vannak műsoron. A kis csapat napbarnítottan, friss egészségben augusztus 1-e körül tér haza.

— **Az év első fele az állami anyakönyvekben.** Júliek anya-könyvvezető ur adatai szerint a folyó év első felében 184 születés (tavaly 136), 64 házasság (tavaly 64) és 84 haláleset (tavaly 104) történt Budafokon. Ez a fél év tehát a ter-mészetes szaporodás komoly emel-kedését mutatja. Persze majd elválnk, mi lesz még az év végéig...

— **Jön a rendőrök nyári ru-hája.** Budapesten már kiosztották a rendőr-örsemélyzet részére készített nyári ruhákat. A nagy hőségben a meleg szövetruhákban izzadó ren-dőröknek régi vágya volt egy könnyű nyári öltözet, mert a teli ruhában nem a legkellemebb volt szolgál-latot teljesíteni a tűző nyári rek-kenőben. Most a nyári ruha megoldja valahogy a kérdést. Igaz, hogy nem nagyon, mert nagy meglepetésre az új ruhák is csak gyapjuanyagból vannak, csak épen valamivel véko-nyabbak a régienél.

Polgári iskoláink mult tanéve

világos képből tárul elénk a két év-végi értesítőben.

A **leányiskola értesítője** Mihalik Sándor felügyelő-igazgató szerkeszté-sében jelent meg. Az iskolába a mult tanévben összesen 300 leány iratkozott be, tanév végéig kimarad-tak 16-an. A tanári testület 17 tag-ból és 4 hitoktatóból áll. A tanul-mányi eredmény 31 jeles, 107 jó, 102 elégséges rendű tanulót mutat fel, összesen 44 tanuló bukott meg, közülük 4 kettőnél több tárgyból. Érdekes új kezdeménye volt a tan-évnék a heti osztályfőnöki óra, ami-kor az osztályfő anyahelyettesi be-szélgetéseket folytatott tanulóival. Az osztályfőnöki órák kitűnően beváltak.

A **fiúiskola értesítőjét** Völgyi László felügyelő-igazgató állította össze. Az iskola tanulóinak száma a mult tan-évben 255 volt, az iskola 25 éves fennállása alatt 1205 tanulót bocsátott ki a IV. osztályból. A tantestület lét-száma 14, hitoktatók száma 4 volt. Az általános osztályzás 4 jeles, 58 jó, 148 elégséges és 40 elégtelen tanuló eredményt mutat fel. A IV. osztályt végzetek közül 12 felső kereskedelmibe, 2 tanítóképzőbe, 2 felsőiparisiskolába, 2 katonaaaltiszt-i iskolába, 1 gimnáziumba megy, 19 nem tanul tovább.

Uj budafoki polgárok. A városi képviselőtestület legutóbb Adelmann László, Katkics János, özv. Duska Antalné, özv. Studinka Nándorné, Lutti Emil, Reisa Béla, Parcsetics László, özv. Szaniszló Albertné és Dech Jakab budafoki illetőségét elismerte.

A 1/2 éves mentőstatisztika szerint derék mentőnk ez évben 283 balesethez vonultak ki és 421 betegszállítást végeztek. Az egyesület fennállása óta statisztikájukban 1218 baleset és 1555 betegszállítás szerepel, összesen tehát eddig 2773 ízben vonultak ki.

SPORT

A székesfehérvári tenniszverseny 6:6 eredménnyel zárult a múlt vasárnap. Riegler Lili és Groák Zsuzsi egy az egyes, mint a páros mérkőzést megnyerték. Ujfaluzy és Muck az egyéni versenyben vereséget szenvedtek s a vegyes párosban győztek. Egyéni győztesek lettek még Reiber Antal és Frimmel Ferenc. Általában igen erős ellenfeleket kaptak játékosaink, noha a székesfehérvári tenniszesezők ugyanaznap még egy más mérkőzést is lebonyolítottak. A budafoki vendégek fogadtatása igen kedves volt.

A leventeversenyen múlt számunkban közölt ajándék díjakon kívül még kiadott a Palos Lajos által ajándékozott ezüst cigarettaszipka is, még pedig Rubleczy Lászlónak, mint a 40 km-es országúti kerékpárverseny győztesének.

Szolnokon lesz 13-án a levente kerületi atlétikai verseny, melyen Budafok színeiben az Ujfaluzy oktató által kiképzett Csányi István, Laboránovits József seniorok és Stein Béla junior indulnak.

Főmunkatárs: PÖSCH JÁNOS.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen feleségem, illetve édesanyámnak elhunytá alkalmával bennünket jóleső részvétükkel felkerestek, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Schaffer István
detektív és gyermekei.

2318. szám.

Kivonatos hirdetés.

A m. kir. postavezérgazgatóság a budafoki magyar királyi automata távbeszélő központ építési munkáira 1930 július 26-án 11 órai határidővel nyilvános versenytárgyalást tart.

Az ajánlatok felbontása ugyanaz nap 12 órakor történik az alulírott hivatalban.

Kiírásra kerülnek a következő iparmunkák:

- 1) Vízvezetési és csatornázás.
- 2) Villamos világítás.
- 3) Központi alacsony nyomású gőzfűtő berendezés.

Az ajánlatok szükséges nyomtatványok és rajzok a m. kir. postavezérgazgatóság 7-ik ügyosztályánál (Budapest, I., Krisztina krt. 12. V. em. 520.) az előállítási költségek megtérítése mellett szerezhetők be a hivatalos órák alatt. Ugyanott a szükséges felvilágosítások is megadatnak és úgy itt, mint a budafoki I. sz. m. kir. postahivatalnál a részletes versenytárgyalási hirdetés is megtekinthető.

Azok a pályázók, akik a szóbanlevő ipari munkát teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban azt az iparjogositvánnyal bíró önálló iparost (kézműiparos, vagy gyáriparos, természetes, vagy jogi személy) megnevezni, aki az illető munkát tényleg végre fogja hajtani. Az ajánlatához csatolni kell az illető iparos iparjogositványát eredetiben, vagy hiteles másolatban és az illető munka elvállalására vonatkozó sajátkezűleg aláírt nyilatkozatát.

Bánatpénzül az ajánlat szerinti érték 250.000 P összegéig annak 2%-át, ennél nagyobb összegű ajánlatnál 250.000 pengőig annak 2%-át és az ezt meghaladó részösszeg 1%-át kell letenni. A bánatpénz lefizethető készpénzben jelen hirdetés számára való hivatkozással postautalvánnyal, vagy bianco csekk befizetési lappal a m. kir. postatakarékpénztárnál vezetett 65.501. sz. „Posta távirtda és távbeszélő üzemi számla” javára, vagy letehető biztosítékul és bánatpénzül elfogadható értékpapírokban, szabályszerűen záradékolva betétkönyvben, illetve szabályszerűen kiállított kezességi nyilatkozatban (bankgarancia levél) a m. kir. postaközponti számvevősnél (I. ker., Krisztina-körut 12. sz. VI. em. 650. sz. ajtó) számfejtés végett előzetesen bemutatott ellennyugta kíséretében a m. kir. postavezérgazgatóság segédhivatalának vezetőjénél (I. ker., Krisztina-körut 12. sz. III. em.) Budapest, 1930 július hó 7-én.

M. kir. postavezérgazgatóság
7-ik ügyosztálya.

1930. Pk. 1309. sz.
1930. Fk. 110. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Horváth Gyula budapesti (Falk Miksa-u. 3) ügyvéd által képviselt Lengyel Gézáné végrehajtató kérelmére és javára 50 P követelés és járuléka erejéig a pestvidéki kir. járásbíró 1929. évi 5894/3. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 4529 pengő becsértékű ingóságokra a budafoki kir. járásbíró fenti sz. végzésével az árverés elrendelése, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, Budatétényben, Dézsmaház-utca 27 házszám alatt leendő megtartására határidőül 1930. évi július hó 15. napjának délutáni 1/6 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, zongora, írógép, pénzeszkény s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni. Budapest, 1930. évi június hó 3-án.

Dr. Bárány Kálmán
kir. bír. végrehajtó.

1930. Pk. 2625. sz.
1930. Fk. 1009. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Bányka Zoltán budapesti (V. Wekerle Sándor-u. 11) ügyvéd által képviselt Schwarcz Lajos végrehajtató kérelmére és javára hordók kiadása 370 P 98 fillér követelés és járuléka erejéig a kiskunhalasi kir. járásbíró 1928. évi 3429/8. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 3696 P 98 fillér becsértékű ingóságokra a budafoki kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendelése, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is Budafokon, a Borközraktár és Borértékesítő pincéjében, Petőfi-ut 12 (rég) házszám alatt leendő megtartására határidőül 1930. évi július hó 22 napjának délelőtti 1/10 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt borokat és hordókat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni. Budapest, 1930. évi június hó 22-én.

Dr. Bárány Kálmán
kir. bír. végrehajtó.

Nyomatott Klein Mór könyvnyomdájában Budafokon, Kossuth Lajos-utca 19.

Építkezési anyagok

Betonvas, betondrót, kavicsos szigetelő lemez, kátránypapír, bőrlemez, stukaturnád, mindenemű vasáru cikkek, épület- és butorvasalás nagy választékban.

Legolcsóbban kaphatók:

Kern János és Tsa
vas- és festékkereskedő
cégnél

Építési és tervezési munkákban

feltétlenül forduljon ajánlatteletre

építési irodámhoz

Iszles, csinoság, szépség és praktikus olcsó megoldással a környék legszebb épületét fogja kapni

„Építetők tanácsadója” című könyvemet bárkinek 5-pengő utánvétellel megküldöm

Építési kölcsönöket szerzek.
Ertl Viktor építészmérnök
Budapest, Erzsébet-körut 2, II., 16

BUTORFORRÁS

Itthon szerezze be butorszükségletét! Állandóan raktáron tartok hálósobákat, ebédőket, konyhaberendezéseket, szelőkonyvokat valamint mindennemű újbutorokat

Teljes hálósobaberendezés 400 P-től kapható. Raktáram vételkényszer nélkül megtekinthető.

MONCZ FERENCZ

aszaltosmester
BUDAFOK, SZÜVETSEG-UTCA 14
(Tündérlépcső és Arpád-utca között.)

Festékárunk

Kiváló minőségű porfestékek minden színben, olajfestékek, linoleum és borostyán padlólakkok, finom fehér zománclakkok, csónaklakkok, kence, terpentín, lakkok, kenőszappan, kátrány, szurok, facement, karbolineum, gép- és autóolajok, kocsikenőcs, ecsetárúk és meszelők nagy választékban.

Legolcsóbb áron kaphatók:

Kern János és Tsa
vas- és festékkereskedő cégnél

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

Hivatalos órák minden hétköznap 9 órától 1 óráig

Takarékbetéteket elfogad

legelőnyösebb kamatozás mellett

hitelket folyósít

ház- és telektulajdonosok részére

Budafoki hazak, parcellázott haznelyek és egyéb telkek

előnyös fizetési feltételek mellett (részletre is) kaphatók

Elsőrangú

Dreher-Haggenmacher

sört iszunk!

Legolcsóbb, legcélszerűbb

minden háztartásban feltétlenül szükséges

alkalmi ajándék

beszerezhető gyári áron a

Budafoki Villamossági RT.

nál

Csak elsőrangú gyárak által készített, egy évi jótállás mellett szállított villamos főzőedények, teakannák, kávéfőzők, tejforralók, vasalók, melegítőpárnák, hajszárítók, hajszűrők, porszívók árusítatnak. Kivánságra a készülékek a vállalat eladási irodájában megtekinthetők és kipróbálhatók!

A készülékek hat-tíz havi részletfizetésre is kaphatók!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás. — Rádió accumulatorok töltése minden időben.